

DECATHLON FINLAND: Kovakuntoisia kundeja Krakovan kentällä

Matkan järjestelyistä on vastannut Tadek Dyba, Ph.D., Krakovan lahja maailmalle, pingisklubin tähtisikermän helmi. Lentoasemalla vastaanottamassa on Anna-merkkinen paikallinen kaunotar. Anna edustaa Amber Touria ja hänellä on kädessään kyltti DECATHLON FINLAND. Näin komeasti ei Oltermannin klubilaisia olekaan ennen tervehditty. Eikä niin kauniilla hymyllä vastaanotettu. Urheilijoiden sydämissä läikähtää. Se on aito kollektiivinen reaktio.

Anna ei puhu Puolan englantia. Anna puhuu kirjakieltä. Ja hän ilmoittaa olevansa vege! Kaikki pingiskerhon veget sijoitetaan Annan kanssa samaan pöytään hotelli Wyspianskin ruokasalissa. Heitä on vain yksi. Siksi pöytään istutetaan täytteeksi myös muutama tavallinen ihminen. Veget saavat aina erityiskohtelun. Ja he ovat siitä tietoisia. Se nyt vain on niin. Luonnon laki.

Kaupunkikierros korvaa viimeistelyharjoitukset

Valmentautuminen seuraavan päivän 10-otteluun alkaa rentouttavalla kaupunkikerroksella historiallisessa Krakovassa, Puolan taannoisessa pääkaupungissa. Kaupunkikierros korvaa viimeistelyharjoitukset. Pääkaupunkistatuksensa kuninkaallinen. Krakova menetti tosin jo 1596. Mutta selvyttyään toisesta maailmansodasta likimain vahingoittumattomana kaupungin historiallinen keskusta on aarre. Sen keskustori, Rynek Glowny kuhisee ihmisiä. Sieltä voi ostaa kivoja pikku tuijaisia. Urheilijat vietään kullattuun goottilaiseen Marian kirkkoon ja sieltä Wavelin linnavuorelle. Kiipeäminen linnan portaita kerroksesta toiseen nostaa hyväkuntoisenkin sykettä.

Illan tullen nautitaan ulkoilmaravintolassa neuvoa antavat aperitiiviksi. Pyritään myös paikalliseen ruokaravintolaan, johon ei kuitenkaan mahduta. Ehdotetaan, että turha käynti korvaisi seuraavan päivän 10-ottelussa 400 metrin juoksun ja että kaikille merkittäisiin sama aika. Ehdotus ei mene lävitse. Palataan siksi ravintolaan, jossa jo istuttiin. Saateen tullen siirrytään nauttimaan päivällinen sisätiloihin. Ravintolan rekvisiitta on innovatiivista. Talousjohtaja Vesku saa tehtäväkseen laskea ruokailijoiden rahat. Jos ne eivät riittäisi, aina voisi soittaa Nova Groupille tai jollekin nuorisosäätiölle. Niillä on tiettävästi rahaa jaossa kaikkiin hyviin tarkoituksiin.

Puolan historia on valloituksineen traumaattinen. Hitler ja Stalin aloittivat toisen maailmansodan hyökkäämällä Puolaan Molotov-Ribbentrop-sopimuksen salaisen lisäpöytäkirjan valtuuttamana. Hyökkäyksillä oli väliä 16 vuorokautta. Kun sota oli ohitse, Puolan valtakuntaa siirrettiin satoja kilometrejä länteen.

Puola on lahjoittanut maailmalle monta huipputiedemiestä ja -naista. Heitä ovat mm. aurinkokeskisen maailmankuvan isä, Nikolaus Kopernikus, kaksi Nobelin palkinto saanut Marie Curie, Keynesistä vasemmalle sijoittuva suuri ekonomisti Michal Kalechi, matemaatikko Benoit Mandelbrot ja monet muut. Tulevaisuudessa listaan liitetään Tadek Dyba niminen tiedemies.

Onpa nuorista tullut vanhoja!

Urheilustadion on huippulaatua. On toimitsijapöytä ja 2 tuolia, on tulosruutu, on palkintopalli, on metrimerkit 5,6,7 ja 8 metrin kohdalla pituushyppypaikalla jne.

Järjestäjät olivat odottaneet huippujoukkuetta – ja sen ne totisesti saivat. Toimitsijoista toinen on viiksineen aivan Soli-darisuus-liikkeen taannoisen johtajan Lech Walechan näköinen. Kaikki osanottajat kilpailevat yleisten miesten sarjassa. Ydinjoukon keski-ikä on kohonnut 60 vuoteen. Nuoretkin ovat yllätys yllätys jo ikääntyneet eli täyttäneet 40 vuotta. Masan asteikko onneksi riittää 100-vuotiaille saakka. Kotiin ovat jääneet Arto, Arun ja Olavi.

Kisa käydään perinteiden mukaisesti sääntövaliokunnan isällisessä ohjauksessa. 100 m juoksu alkaa klo 09.25, mikä on hyvä aika. Kokemuksesta viisastuneena ei ensimmäisessä lajissa hötkyillä. Siksi revähdyksiä ei pääse tällä erää tapahtumaan. Pian aurinko alkaa kultasäteillään lämmittää ja Krakovan ikuisen taivaan alle on tulossa tosi hieno urheilupäivä, suorastaan unelma.

Pituushyppy: lankku tuppeen sahatusta puusta

Pituushypyssä ovat vastassa samat ongelmat kuin ennenkin: yliastumiset. Lankulta on ihmeen hyvä ponnistaa. Se on ilmiselvästi tehty tuppeen sahatusta puusta. Useimmille mainittu metrimerkki on silti liikaa. Risto hyppää pidemmälle, kuin on hänen myöhemmin noteerattava korkeustuloksensa. Kovin kisa käydään keskisarjassa.

Kuula olisi yleisölaji, mutta yleisöä on niukalti. On liian kauris päivä. Kisa on tosi kova. Killen työntö on tyyppillisesti ylikorkea; lentäjät tavoittelevat aina pilviä. Masalla on kaunis askelvaihto. Kun Olavi ei ole paikalla, karjumista ei kuulla mutta Make ja Janne hätyyttävät pian 10 m rajaa. Ollaan siis Olavin lukemilla. Se on kuitenkin Tadek, joka ensimmäisenä ylittää 10 m haamurajan. VVIIä on hyvä rekyyli mutta väärään suuntaan. Lasse saa kovan tuloksen, kunnes huomataan, että kyseessä on 1 metrin mittausvirhe. Espanjan urheilijalupaus, Ramon ei juuri jää suomalaisista keskisarjalaisista. Make menee 10.33 m työnnöllään johtoon, eikä Janne pysty epäpuhtaallaan vastaamaan.

Korkeushypyssä aloituskorkeus on peräti 96 cm. Tyttöjä kulkee aidan takana. Taivaalla lentää helikopteri, jossa epäillään olevan urheiluministerin. Rima kohoaa. Pian se on nostettu 115 cm tasolle. Joku epäilee, voiko se olla oikea. Timppa sanoo, että se on kalibroitu. Masan hyppyä ei hyvällä tahdollakaan voi sanoa nuorekkaaksi. Sen sijaan Artturilla on upea kaari. 120 cm korkeudessa on jo tiukkoja pudotuksia. Ei nouse pylly enää riman päälle, kun se on noin korkealla.

Pitäisikö tuloksille luoda markkinat?

Aina sanavalmis Timppa kehittää teorian siitä, pitäisikö tuloksille kehittää markkinat ts. että tuloksia voisi ostaa ja myydä markkinahintaan. Idea on nerokas, vaikka tuskin Nobelia tuo. VeeVee on harmissaan, kun ei sitä itse keksinyt. Janne 160 cm ylitys päättää korkeuskisan.

Vuorossa on 400 m sileät. Se juostaan kolmessa tiukassa erässä. Timppa varoittaa jyrkästä kaarteesta alussa. Masalla on sulava tyyli, juoksijoista esteettisesti kaunein. Risto ja Asko käyvät loppusuoralla urheilijamaisen kiritistelun, jossa ei armoa anneta eikä ehditä pyytää. Lassea jää harmittamaan loppusuoran vastatuuli.

100 m aidat on vaativa laji ja edellyttää aitomistekniikan hallintaa. Osa jättää aidat juoksematta, vaikka juostaan naisten korkeuksin. Kärkikisa on tasainen.

Kiekossa koetaan tyylien runsautta. Se on Artturi, joka kierähtää. Asko heittää hyvin mutta vasemmalle. Salasosialismiako? Risto tunnustaa astuneensa yli ikään kuin tarkat mittamiehet eivät tätä olisi huomanneet. Pitkiä heittoja varten Masalla on rakennustyömaalta otettu oma jatkomitta mukana. Pian Lasse rikkoo 30 m rajan. Harjoittelun tulos näkyy.

Seivästelinellet ovat teknisesti miellyttävät ja niitä on helppo siirtää. Hyppypaikka ei silti ole hyppääjäystävällinen. Pian seipään päässä ollut kumi pettä ja irtoaa. Jannen tyyli on niin vaarallinen, että sydänpotilailta kielletään katsominen. Kisassa on myös mukana mustasukkainen mies, VeeVee. Veskun jalka on kipeytynyt ja hän hyppää 2.30 ja senkin lähestulkoon ilman vauhtia. Seipään asento on persoonallinen. Lasse voittaa tuloksella 2.50, mikä ylittyy kevyesti.

Heitetäänkö keihästä jaloilla?

Keihäspaikalla Lasse antaa ilmaisia teknisiä ohjeita: jalat ovat oleelliset, eivät kädet. Keihäs on siis heitettävä jaloilla, ei käsillä. Tieto on uusi ja yllättävä. Taas Masalla on kaunis tyyli; nuoruuden harrastukset alkavat paljastua. Kaikissa heitolajeissa ovat järjestäjien merkitsemät sektorirajat. Niitä sovelletaan joustavasti.

1500 m juoksu päättää kisan. Se on upea kisa. Kellon soidessa viimeiselle kierrokselle Lasse ja Ramon ovat jo irtaantuneet muista. Lopussa nähdään titaani taistelu: Lasse ja Ramon kamppailevat kalkkiviivoille saakka. Ei ole koskaan Lasse saanut tällaista vastusta. Kisan sinnikkäin oli eittämättä Vesku, joka kipeytyneellä jalallaan oli mukana kaikissa lajeissa, myös juoksuissa.

Ennen päivällistä urheilijat vievät paikalliseen uimahalliin saunomaan, uimaan ja hierottamaan selkäänsä boreessa. Rohkeimmat laskevat liukumäestä kuin myös ne,

joilla on hyvät vakuutukset. Päivällinen nautitaan tyylikkäässä perinneravintolassa. Pike on ainoana naisena liittynyt seuraan. Palkintojen jako on perinteiden mukaan vauhdikas. Kaikki palkitaan.

Lautalla ilo ylimmillään

Lauantai ja sunnuntai ovat varatut turismille. Bussissa laitetaan terveystiteet kiinni (siis turvavyöt). Luvassa on vauhdikas ralli kohden Tatra-vuoria. Häiriikköluonteet sijoittuvat bussin takapenkille, koska huhun mukaan siellä pitäisi pullon kiertää ja laulun raikaa. Vaan ei nyt kierrä eikä raikaa. Kaunis Anna on taas oppaana.

Osoittautuu, että Puolassa on enemmän tienvarsimainoksia kuin kenties missään muussa maassa maailmassa. Pian ohitetaan paikka, jossa lukee Decathlon. Maaseudulle tultaessa osoittautuu, että paimenia on kedolla vartioimassa laumaansa. Kyseessä on maailman toiseksi vanhin ammatti. Pellolla on myös paskanlevittäjiä. Taivaanrannalle pian ilmestyvien vuorten ääriviivat muodostavat ikään kuin BKT:n muutosten aikasarjan tai pörssikurssien kiihkeän uran. Kuuluvat Tatraan. Korkeimmat yltävät 2500 metriin ja edustavat siten huippusuhdannetta.

Päivä on lämmin. Auringon lapset saapuvat Puolan ja Slovakian rajalle, Dunajec-joelle. Lautan lähtöpaikkana on konsonanttien maailmanennätys, Sromowcencicznen kylä. Uoma on 18 km pituinen upea jokikanjoni. Meillä on kaksi sauvovaa lautturia, kansallispukuihin puettuna. Lauttoja irtaantuu rannalta joelle katkeamattomaksi helminauhaksi. Kyseessä on vanha ammatti sekini.

Kala nousee kirkkaassa vedessä vastavirtaan. Naapurilautalla on naisia ja yksi mies. Pullo kiertää ja kikatus kaikuu kanjonissa. Miehitä rakon tyhjennys onnistuu kohtuullisesti, kun perässä tuleva lautta on jäänyt mutkaan taakse. Miten se naisilta käyttäisi jää arvoitukseksi.

Kille intoutuu kertomaan ajan kuluksi vitsin. Se on sijoitettu rakkaan veljeskansamme Viron kamaralle. Tarinassa kuvankaunis nainen liilluttelee jalkojaan joen rannalla. Ohi kulkeva uros kysäisee tältä, onko vesi kylmää. Nainen suuttuu ja sanoo olevansa h---a eikä mikään termomeeteri. Lautalla Masa jalostaa tarinaa tunnistellessaan kädellään veden lämpötilaa: mä oon 10-ottelija enkä mikään termomeeteri. 2 tunnin 15 minuutin lauttamatka on pian ohitse. Saavutaan Szczawniea-nimiseen paikkaan, jossa rantaudutaan. Myöhäinen lounas nautitaan Zakopanen upeassa talviurheilukeskuksessa. Ilma on kuin morsian. Käydään hissillä vuoren huipulla ja syödään juustoa.

Ihmisen historian mielettömyksiä

Sunnuntain turistikohteet paljastavat ihmisen historian mielettömyydet, vaikka keskitysleirillä ei käydäkään. Puola on maita, joissa vieras valta on tehnyt pahoja tekojaan yllin kyllin. Ghetto, juutalaiskortteli palauttaa mieleen lähihistorian pimeitä vaiheita. Sieltä alkoi niin monen viimeinen matka keskitysleirille. Sosialistisen kauden helmi, Nowa Huta ja sen terästeollisuuskompleksi muistuttavat Stalinin Neuvostoliiton mielivallasta ja Varsovan liiton työnjaosta. Alueelle jätetty venäläinen panssarivaunu muistuttaa ajasta, jolloin veljet idästä olivat isäntinä, ei ystävinä. Ystävähän voi valita, veljiä ei. Ei ole enää toveri Leninin patsasta, ei Kuuban vallankumouksen katua. Puola sai uuden mahdollisuuden.

Käynti Oskar Schindlerin emaliesineitä valmistaneella tehtaalla on koskettava. Schindler sai noin 1 300 juutalaista pakkotyöläistä tehtaalleen ja pelasti heidät. Vielä on vierailu Wieliczkan suolakaivokselle. Se on 700 vuotta toimineena vanhin yhä käytössä oleva eurooppalainen suolakaivos ja Unescon maailmanperintöluetteloon kuuluva. Sen erikoisuuksia ovat suolasta veistetyt kappelit koristeineen. Yksi vaikuttavimpia on Leonardo da Vincin Pyhän Ehtoollisen suolakopio.

Ei ole Suomen kansa ainoa nopea kansa. Osaavat puolalaisetkin ajaa. Bussimme ohittaa miiliisiauton, P- merkki ei meitä pysäytä, nopeusrajoitukset eivät meitä hidasta ja ne pyöristetään lähimpään sataseen.

Dziekuje Tadek, kiitos Tadek. Dziekuje! Kiitos!

Matkan kustannus alittaa sen, mitä osanottajilta on kerätty. Tadek ilmoittaa voivansa palauttaa osan maksusta. Esitetään, että maksua ei oteta ja että Tadek saa pitää ylijäämän. Joku ilmoittaa yhtyvänsä kaikkiin, jotka eivät ota maksua. Dziekuje Tadek, dziekuje!

